Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2691

Vragen van de leden **Moinat**, **Schilder**, **Claassen** en **Lammers** (allen Groep Markuszower) aan de Ministers van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport, van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Justitie en Veiligheid en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *politieke druk op de Holocaustherdenking bij Loods 24, de rol van burgemeester Schouten en de onafhankelijkheid van Joodse herdenkingen* (ingezonden 29 juli 2026).

Mededeling van Minister **Sterk** (Langdurige Zorg, Jeugd en Sport) (ontvangen 18 augustus 2026).

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht «Holocaustoverlevende en kranslegger Deborah (84) woedend om discussie rond herdenking Rotterdam: «Het is een schande, het is pure Jodenhaat»» in De Telegraaf en met het blog «The ambassador at Loods 24» van dr. Eliyahu V. Sapir, waarin wordt ingegaan op de politieke druk rond de Holocaustherdenking bij Loods 24, de rol van burgemeester Schouten van Rotterdam en de positie van de organiserende Joodse instellingen?[1] [2]

Vraag 2
Bent u van oordeel dat de aanwezigheid van de door de organisatoren uitgenodigde Israëlische ambassadeur op zichzelf afbreuk kan doen aan de waardigheid van deze Holocaustherdenking? Zo ja, op welke gronden? Zo nee, neemt het kabinet dan afstand van het door burgemeester Schouten gelegde verband tussen de aanwezigheid van de ambassadeur en de waardigheid van de herdenking?

Vraag 3
Deelt u de opvatting dat een burgemeester in het kader van diens verantwoordelijkheid voor de openbare orde en veiligheid overleg mag voeren met betrokken partijen, maar dat dit overleg er niet toe mag leiden dat politieke partijen, actiegroepen of andere derden invloed verkrijgen op het programma

[1] Telegraaf, 27 juli 2026, «Holocaustoverlevende en kranslegger Deborah (84) woedend om discussie rond herdenking Rotterdam: «Het is een schande, het is pure Jodenhaat»» https://www.telegraaf.nl/binnenland/holocaustoverlevende-en-kranslegger-deborah-84-woedend-om-discussie-rond-herdenking-rotterdam-het-is-een-schande-het-is-pure-jodenhaat/159146172.html

[2] Times of Israel, Eliyahu V. Sapir, 23 juli 2026, «The ambassador at Loods 24» https://blogs.timesofisrael.com/the-ambassador-at-loods-24/

ah-tk-20252026-2691
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

of de gastenlijst van een Holocaustherdenking die zij niet organiseren, behoudens concrete juridische of veiligheidsgronden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4
Deelt u de opvatting dat de organisatie van een Holocaustherdenking, waaronder de keuze van sprekers en genodigden, behoudens concrete juridische of veiligheidsgronden, behoort te worden bepaald door de organiserende stichting en de betrokken Joodse instellingen en niet door een overheid mag worden aangepast als reactie op politieke druk? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5
Erkent u het risico dat de reactie van de burgemeester de indruk wekt dat politieke druk een effectief en legitiem middel is om invloed uit te oefenen op het programma of de gastenlijst van een Joodse herdenking? Zo ja, welke maatregelen is het kabinet bereid te nemen om duidelijk te maken dat dergelijke druk geen aanspraak kan maken op medezeggenschap over de organisatie van Joodse herdenkingen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6
Bent u bereid ondubbelzinnig uit te spreken dat de aanwezigheid van de door de organisatoren uitgenodigde Israëlische ambassadeur op zichzelf geen afbreuk doet aan de waardigheid van een Holocaustherdenking en dat politieke bezwaren tegen het beleid van de Israëlische regering geen grond vormen om druk uit te oefenen op de organisatoren teneinde de gastenlijst of het programma van een Holocaustherdenking aan te passen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7
Deelt u de opvatting dat kritiek op het beleid van de Israëlische regering legitiem kan zijn, maar dient te worden gericht tot de daarvoor verantwoordelijke politieke actoren en niet mag worden afgewenteld op Joodse instellingen of als voorwaarde mag worden gesteld voor de wijze waarop die instellingen Holocaustslachtoffers herdenken? Hoe verhoudt deze casus zich tot het door het kabinet onderschreven uitgangspunt dat Joden niet individueel of collectief verantwoordelijk mogen worden gehouden voor het handelen van de Staat Israël?

Vraag 8
Bent u ermee bekend dat een Israëlische ambassadeur reeds in 2018 heeft gesproken tijdens de herdenking bij Loods 24, dat de Israëlische ambassadeur ook in 2025 tot de sprekers behoorde en dat de organisatoren hebben verklaard dat al jarenlang een Israëlische ambassadeur of een andere officiële vertegenwoordiger van de staat Israël aan de herdenking deelneemt? Deelt u de opvatting dat de aanwezigheid van een Israëlische vertegenwoordiger daarmee een bestendig onderdeel vormt van de door de organisatoren gekozen opzet van de herdenking en geen nieuw politiek element is dat in 2026 aan de herdenking is toegevoegd?

Vraag 9
Bent u bereid de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding met spoed te verzoeken een beoordeling te geven van de politieke druk die op de organisatoren van de Holocaustherdenking bij Loods 24 is uitgeoefend, de reactie van burgemeester Schouten daarop en de mogelijke gevolgen daarvan voor de autonomie en veiligheid van Joodse herdenkingen in Nederland, en de Kamer over die beoordeling te informeren? Zo nee, waarom niet?

Mededeling

De vragen van de leden Moinat, Schilder en Claassen (allen Groep Markuszower) over politieke druk op de Holocaustherdenking bij Loods 24, de rol van burgemeester Schouten en de onafhankelijkheid van Joodse herdenkingen (2026Z16564) kunnen tot mijn spijt niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord.

De reden van het uitstel is dat de interdepartementale afstemming langer duurt dan verwacht. Ik zal uw Kamer zo spoedig mogelijk de antwoorden op de vragen doen toekomen.